

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 26—
za en mesec . . . „ 2-20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec . . . „ K 2—
v upravljanju mesečno . . . „ 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvenemilne delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Deseta laška ofenziva.
Boji od Tolmina do morja.

Goriško, 14. majnika 1917.

Dolgo so se pripravljali Italijani, dolgo so čakali, da poskusijo svoj zadnji napor pred sklepom miru v deseti soški bitki. Le še par dni nas loči od dveletnice, odkar so odprta strašna Janova vrata ob naši s krvjo prepojeni zemlji. In na dan jubileja bi Lahi radi pokazali na realne uspehe, bi se radi odličili z lavorikami, da ne bi bilo treba glede na italijansko ljudstvo uporabljati besede — — — »In kaj porečeš, ko brez zmage, slave, domu privedem legije stoglavle!«

Danes se bje na goriških tleh najstrašnejša vseh bitk, kar smo jih imeli na goriški zemlji. Za deseto laško ofenzivo sta se dobro pripravila sovražnik in prijatelj. Z uvodom v deseto soško bitko so pričeli Lahi že v četrtek, ko so obstreljevali s krogli vseh kalibrov

V noči od četrta na petek krogi dveh polnoči je napadlo močno italijansko brodovje Štanjel, metalo tja bombe. Škode ni povzročilo nobene. Žrtev napada je postal samo kuhar ene tamošnjih bolnišnic. Pri povratku je obstreljevalo brodovje s strojnimi Rihenberg. Prava ofenziva pa se je pričela v petek popoldne. Italijani so zavili naše postojanke, predvsem Fajti hrib in naše postojanke ob Sv. Gori in Sv. Katarini, v oblake črnega dima eksplodirajočih granat. Bobneč oženj je bil strašen. V noči med petkom in soboto je prešlo sovražno pešastvo po dobro pripravljenem, toda brezuspešnem napadu s plinom, v posameznih odsekih k napadu. Sovražnik je bil na celi črti odbit. V soboto popoldne in popoldne sovražni oženj na celi črti. Sovražnik je obstreljeval s svojimi težkimi tonovi naše zaledje.

Fajti hrib in naše postojanke v Vipavski dolini in ob trnovskem pobočju so brrhale dim kot vrata ognjenikov. Ponoči je sovražnik zopet pripravil v nekaterih odsekih napad s plinom.

V nedeljo je boj divjal naprej z vso silo. Ozemlje pred Gorico in vipavski grebeni so bili zopet zaviti v gost, črn dim. Granata pri granti, plinove granate, celi stolpi črnega umazanega dima. Strašna pa je bila noč med nedeljo in ponedeljkom. Boj je divjal na vsej črti. Stal sem na nekem vipavskem grebenu in opazoval pred seboj to grozno bitko noči. Velika nasprotna žarometna pri Sv. Gori, naš in italijanski, sta si zrla kot dva titana oko v oko. Topovi so bobneli z brzino strojnice. Vse obzorje je bilo nasičeno z ognjenimi pasovi, jeziki in trakovi eksplozij. In celo dolgo noč eno samo velikansko bobnenje. Tako silovite bitke še ni videla Vipavska dolina.

V ponedeljek, dne 14. t. m., čez dan je silovitost bobnečega ognja nekoliko ponehala, toda ustavila se ni. Lahi obstreljujejo dalje že imenovane kraje.

Noč pod večer je bojni vihar zopet hujše vzbesnel. Bitka divja naprej.

Danes je jasno! V prvi fazi te desete soške bitke so zastavili Italijani svoj sunek proti Vipavski dolini in proti grebenom, ki obvladujejo ta važni prehod. Na Krasu bobnenje topov, toda hujša bitka se še ni razvnela.

Danes, ko sem se vračal pod brnecimi laškimi zrakoplovi po cesti, ob kateri že tulijo laške težke granate, sem premišljeval resničnost prislovic: Iz dežja pod kap

in v tretje gre rado. V petek dve vihuri, duševna, ki je sledila fizični, veliko hujša od prve, a v soboto sem zašel v oženj desete laške ofenzive.

In še mi udarjajo na srce kot težki jekleni udarci duhovnikov besede in molitev množice, ki je molila med divjanjem topov v nedeljo v cerkvi tik ob bojni črti: »O Bog, prosim te, obvaruj nas v teh težkih dneh hujše vojne nesreče!«

To je molitev in prošnja celega našega naroda v tej težki preizkušnji.

—tov—

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. maja. Uradno: Bitka s topovi ob Soči se nadaljuje brez odmora. Sovražni oženj se je povišal do največje sile. Italijanska pehota je poskušala pri Plaveh presenetljiv napad na neko višinsko oporišče. Nemudoma smo s protisunkom sovražnika vrgli.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 14. maja. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Topovski oženj, ki so ga bili vzdrževali Italijani že več dni na celi bojni črti pri Soči od Tolmina do morja, je postal vedno močnejši; včeraj se je povišal do učinkujočega ognja, ki je nastel mestoma do bobnečega ognja. Vsi kalibri topov, havbic in mozarjev so obdelovali več ur naše järke, v katerih so naši junaški močje, ki so bili zadostno zavarovani, pričakovali naskoka Italijanov, ki so pa le v dveh odsekih cele boje črte planili iz svojih postojank: Pri Biljah, južno Gorice, je naskočilo več italijanskih stotnij; pri Plaveh bi se bili radi Italijani s presenetljivim napadom polastili naše prednje višinske postojanke vzhodno od omenjenega kraja. Dvakrat so poskušali svojo srečo: njih prvi naval se je bil zrušil takoj v našem obrambnem ognju, tudi drugi se je ustavil na predpolju. Ogrska pehota se je posebno odlikovala, ker je hitro in srečno izvedla protisunek.

Italijansko uradno poročilo.

13. maja. Na Julijski fronti so bili artiljerijski boji v soboto spremljani z živahnim delovanjem letalcev. Že zgodaj zjutraj je skupina sovražnih pomorskih letal priletela nad spodnjo Sočo, metala bombe na različne kraje in povzročila žrtve med prebivalstvom. Cel dan so naša opazovalna letala križarila nad črtami. Proti večeru je konjeniški poročnik Fulio Ruffo di Calabria sestrelil avstrijsko letalo, ki je padlo na tla vzhodno od Gorice. Ta letalec je s tem premagal sedmi sovražni aparat. Ob gornji Adriji na obeh straneh živahno delovanje pomorskih letal. Sovražni letalci so v soboto na okolici pri izlivu Pada brez uspeha metali bombe. Naša obrambna artiljerija jih je z učinkom obstreljevala. Med proizvodovanjem ob sovražnem obrežju so naša pomorska letala uspešno napadla nek transport nedaleč od obrežja pri Capo Salvore. Na naši strani ni bilo nobenih izgub. Naše mornariške baterije so bile pri povišanem delovanju artiljerije ob obrežni fronti Soče znatno udeležene.

Italijani ob obletnici lanske avstrijske ofenzive.

Lugano, 14. maja. (K. u.) »Popolo d'Italia« je končal svoj uvodnik ob obletnici avstrijske ofenzive proti Italiji takole: »Danes je položaj drugačen. Kdo ve, če se ne bo obletnica slavila s strašnim povračilom sovražniku? Tudi danes živimo v najnapetijšem pričakovanju in čutimo, da tiči nekaj v zraku in da zori usoda. Verujemo, ko čakamo. Poročila bodo zdaj vesela, ker bodo z gotovostjo poročala o zmagi.

Novi potresni sunki v Terniju.

Lugano, 15. maja. (K. u.) Predvčerajšnjem ponoči in včeraj zjutraj se je v Terniju in v okolici zemlja še dvajsetkrat

stresla. Prebivalci bivajo pod milim nebom. Delo v orožnih tvornicah počiva. Veliko poslopij je poškodovanih.

Neriranja politika.

Glabinski odstopil.

Dunaj, 15. maja. (K. u.) Listi poročajo: Poslanec Glabinski je pisal načelniku »Poljskega kola«, da odstopi kot namestnik načelnika in odloži svoje mandate v komisijah »Poljskega kola«.

Kriza v poljskem kolu. — Dr. Bilinski odstopil. — Vprašanje odcepitve Galicije odstranjeno z dnevnega reda.

Dunaj, 14. maja. Današnje plenarno zborovanje poljskega kola je bilo preloženo na popoldne. Dr. pl. Bilinski je izjavil, da odstopa kot načelnik kluba, ker nima poslaniškega mandata in ker je potrebno, da stoji na čelu kola za časa zasedanja parlamenta aktivni poljski poslanec. Poljska ljudska stranka je zahtevala, naj se opusti razpravljanje o političnem in državno-pravnem značaju odcepitve Galicije in naj se obrne pozornost le gospodarskemu vprašanju. Z ozirom na to, da ni stavila vlada glede odcepitve Galicije protipredlogov, so se zedinile skupine poljskega kluba, naj se razprava o tem vprašanju več ne nadaljuje.

»Česky svaz«.

»Česky svaz« in parlamentarne komisije posameznih čeških klubov so imele svoja posvetovanja o pripravah za sklicanje parlamenta dne 10., 11. in 12. t. m. v Prahi. Stavljeni so bili razni tozadevni predlogi in načrti, o katerih se je razvila debata. Odkazani so bili predsedništvu, da na prihodnjem zborovanju o njih poroča. Posvetovanja se bodo nadaljevala na Dunaju dne 17. in 18. maja.

Ukrajinci izstopili iz odbora za obnovitev Galicije.

Dunaj, 14. maja. Radi konflikta med Poljaki in Ukrajinci o vprašanju Galicije, so sklenili Ukrajinci, da izstopijo iz odbora za obnovitev Galicije.

Nemški poslanci pri ministru za prehrano.

Dunaj, 14. maja. (Kor. ur. Deputacija nemške nacionalne zveze, obstoječa iz poslancev Kittingerja, Pantza, Ansorgeja in dr. Rollerja se je predstavila pod vodstvom dr. Grossa dne 1. maja ministru pl. Höferju. Predmet razgovora je bilo občutno pomanjkanje semenskega krompirja in predlog za nadomestitev z različno zelenjavo. Minister pl. Höfer je izrazil upanje, da bo dal v bodočih dneh na razpolago še gotovo količino semenskega krompirja. Glede nadomestitve z različno zelenjavo je vse preskrbljeno. V daljšem razgovoru je izrazila deputacija željo, da ves letošnji rompir država zapleni, toda pusti producentu do potrebe. Minister za prehrano je izjavil, da soglaša s tem predlogom. Tudi glede sene je priporočalo odposlanstvo, naj prevzame vlada vse v svojo lastno režijo. Minister je odgovoril, da so tozadevne navedbe že izgotovljene in bodo v kratkem objavljene.

Končno so poslanci izrazili željo, naj bi se ne obremenjevale posamezne dežele preveč z rekvizicijo klavne živine, posebno teleta bi se morala varovati. Minister je s to mislijo soglašal in je izjavil, da je poljedeljsko ministrstvo že izdalo na posamezne deželne vlade tozadevne odredbe.

Ustavna stranka gosposke zbornice za nemške »predpogoje« zahteve.

Dunaj, 14. maja. Ustavna stranka gosposke zbornice je imela 12. t. m. zborovanje. V debati so govorniki izražali svojo zadovoljnost, da dobimo v Avstriji zopetno ustavno življenje. Najvišje strankino načelo pa je še vedno, da se obdrži in utrdi enotnost države. In to predvsem na podlagi resne in v državnem duhu vodene uprave. Če dobi v teku časa Galicija večjo avtonomijo, naj se to ne zgodi na škodo državne skupnosti. Kot dolga srčna zahteva, ki je postala vsled izkušenj vojne še nujnejša, pa je bila povdarjena od vseh govornikov formelna utrditev nemškega dr-

žavnega uradovanja in uvedba nemškega državnega jezika. To ni nobena narodna pridobitev, ampak eminentna državna potreba. V zavesti, da so interesi Nemcev in Avstrije eno in isto, in z ozirom na junaštva avstrijskih Nemcev v sedanjih vojni, smatrajo vsi strankini člani za svojo največjo dolžnost braniti stališče Nemcev v Avstriji. Upravičene zahteve Nemcev na Češkem morajo biti izpolnjene, izvede naj se razdelitev okrožij in uredi naj se vporaba jezika pri državnih oblastih.

Ustavna stranka bo vedno delala za uresničenje svobodnemislilnih idej, ki so izražene v naših temeljnih državnih zakonih.

Stranka pozdravlja najsrčnejše zvezo z Nemčijo in upa, da bo za poznejši čas ta zveza temelj naše politike in gospodarskega razvoja. Stranka pozdravlja mirovna stremjenja, toda naš obrambni boj ne sme preje nehati, dokler ne dosežemo za našo monarhijo, za njen obstoj in njeno posestno stanje časten trajen mir.

Pri nadomestnih volitvah sta bila izvoljena v strankin izvršilni odbor baron dr. Schey in dr. pl. Schoeller.

Ogrske parlamentarne vesti.

Budimpešta, 14. maja. Poslanci govorijo, da bo sklican državni zbor zopet 12. junija. Zasedanje bo kratko.

Budimpešta, 14. maja. V okraju Vidombak je bil izvoljen soglasno za državnega poslanca Fric Connert.

Budimpešta, 14. maja. Dvorni svetnik Martin Martonffy, poslanec volilnega okraja Szamos-Ujvar je umrl v starosti 69 let.

Ruski vojni minister odstopil.

Petrograd, 14. maja. (K. u.) Vojni minister Gučkov je odstopil.

Petrograd, 14. maja. (K. u.) Agentura poroča: Na seji kongresa zastopnikov in bojne črte je Gučkov naznanil svojo demisijo. Prečital je pismo, ki ga je bil pisal ministrskemu predsedniku knezu Ljvovu. V njem je naglašal, da v sedanjih razmerah ne more deliti odgovornosti na težkih grehah, ki jih greše na domovini.

Kako je sodil bivši ruski vojni minister Gučkov o razmerah na bojišču.

Amsterdam, 14. maja. Gučkov je izjavil poročevalcu lista »Manchester Guardian«: Razmere na bojni črti me zelo skrbijo. Vojaki sodijo o položaju pesimistično in niso zadovoljni. Potrebni so krepki protukrepi, da bodo ponovili disciplino in red. Stanje armade ni tako, da bi ne smeli upati, a če bo šlo tako naprej, bodo lahko posledice neljube. Ne more se tajiti, da se propagira v armadi mir in da tako vojak kakor tudi narod sodi preveč lahkomisljevo o miru. Armada misli, da bo prišel mir kar, če čete polože orožje in, žal, malo zapujajo svojim predstojnikom. To mnenje krepe tudi agitatorji. Ni čudno, da so zato vojak pobil. Nekaj moramo pribiti: Rusija ne želi osvojitve; ruski narod takih stremljenj najbrž tudi ne bo podpiral.

Kerenskijevo mirovno ministrstvo na obzorju.

»Djen«, organ Kerenskijev poroča, da prevladuje v ruskih socialističnih krogih mnenje, da je pričakovati v bližnjih dneh demisije sedanega kabineta Lwowa, Miljukova in Gučkova. Vlado bo prevzel ministrstvo s Kerenskim in Čejdzejem na čelu. Upajo, da prinese ta novi kabinet Rusiji mir. Francija in Anglija delata z vsemi silami na to, da preprečita ta novi kabinet.

Tri struje v Rusiji.

Petrogradski dopisnik »Stampe« označuje danes v Petrogradu in v vseh ruskih mestih merodajne tri struje tako-le:

Prvi struji pripadajo vlada, srednji stan, nova birokracija in zmerni socialisti pod vodstvom Plehanovim; dalje dobra polovica petrogradske garnizije in skorovse četa na fronti in v ostalih ruskih mestih. Ta struja je vneto za nadaljevanje vojske do končne zmage na strani zavezniakov.

Drugo strujo tvorijo pod vodstvom delavskega in vojskega odbora polovica petrogradskih čet, zlasti mornarica, in da

večina petrogradskega delavstva. Ta struja pravi, da se dogodkov ne sme prenašati in čakati; razpolaga pa s prav močnimi materijelnimi sredstvi. Kar se tiče vojske, stoji na stališču, da je treba vojsko končati na podlagi sporazuma demokratskih strank v Evropi.

Tretjo strujo zastopa Ljening s svojimi pristaši. Ta zahteva, da pride državna oblast takoj v roke proletarijatu in da se vojska takoj konča za vsako ceno, tudi na podlagi separatnega miru. Ljeningovi pristaši se rekrutirajo večinoma iz delavcev in desperadov predmestne Viborskaje Storožice; oni tvorijo »rdečo gardo« in so oboroženi s puškami in revolverji iz oropanih arzenalov.

Maksim Gorki proti koalicijski vladi.

Stockholm, 14. maja. (K. u.) »Svenska Dagbladet« javlja preko Haparande: Maksim Gorki odklanja v svojem listu vstop v začasno vlado. Piše: Socialisti v meščanski vladi so navadno talniki demokracije, da vladni politiki zagotove odobritev množic. Misel na koalicijsko vlado najodločnejše odklanjam. Nobenih talnikov Miljukovi vladi! Če se sestavi koalicijska vlada, bo morala likvidirati vojsko. Vpliv demokratičnih članov take vlade mora odgovorjati sedanjemu razmerju moči v deželi in izpolnjevati v notranji in zunanji politiki naloge, ki jih namerava doseči revolucija. O ministrstvih brez portfelja naj se niti ne govori. Podobno pišejo tudi drugi listi leve. Le Kerenskijevo glasilo se zavzema, naj vstopijo socialisti v vlado.

Zmeda v Rusiji.

Berlin, 14. maja. V zadnjih dneh je došlo v Stockholm veliko Poljakov, poslanci in ugledne osebe so med njimi, ki pripovedujejo, da se v Rusiji še dolgo ne bo upostavljal red. Sklenili so, da za vselej zapuste Rusijo, kjer je pričakovati še hujših zmed.

Delavski in vojaški svet ni zahteval premirja.

Petrograd, 14. maja. (K. u.) Agentura odločno zanikava, da bi bil zahteval delavski in vojaški svet premirje, kakor je poročal »Daily Mail«. Svet se s tem vprašanjem ni niti pečal; nasprotno: zdaj izdeljuje oklic na vojske z ozirom na neprimerenost posebnega miru in glede na pobratimstva v bojni črti.

Delavski svet proti Rodičevu.

Stockholm, 14. maja. Iz Petrograda: Svet delavcev in vojakov bo najbrže zavzel stališče proti na vojsko hujskajočemu govoru poslanca Rodičeva v dumi.

Dezertacije z ruske bojne črte.

Stockholm, 15. maja. (K. u.) »Stockholmer Tagblatt« javlja iz Haparande: Z raznih delov ruske bojne črte se poroča o velikih dezertacijah. V Petrogradu je še vedno nemirno.

Delavski in vojaški svet proti delavski milici v Petrogradu.

Bern, 14. maja. Lyonski listi javljajo iz Petrograda: Izvršilni odbor delavskega in vojaškega sveta je izjavil, da se v Petrogradu ne sme ustanoviti delavska milica.

Ustanovitev ukrajinske brigade.

Lvov, 14. maja. Proti volji delavskega in vojaškega sveta je zahtevalo v Kijevu 3890 vojakov, naj se ustanovi lastna ukrajinska brigada.

Rusi bi se radi otrebili svojih upnikov.

Kodanj, 14. maja. »Pravda« izjavlja: Delavski svet je z ozirom na pojasnila finančnega ministra sklenil, da bo morala ruska vlada predvsem urediti ruske finance in da ne sme delati novih dolgov, vsled katerih Rusija postaja vedno bolj odvisna od inozemstva.

Rusi proti amerškemu vplivu.

Genf, 14. maja. »Temps« javlja: Vse ruske stranke se upirajo amerškemu vplivu.

Zakaj Anglija ne izstavlja potnih listov ruskim revolucionarjem.

Stockholm, 13. maja. Angleški poslanik naznanja, da se ruskim revolucionarjem ni zavrlo potovanje v Rusijo, radi političnih razlogov, marveč radi nevarnosti podmorske vojske.

Poročila o miru.

Francoski radikalni socialisti groze s stavko.

Genf, 14. maja. Radikalni francoski socialisti groze, da bodo v municijskih tvornicah stavkali, če ne bodo dovolili njih zastopnikom potovati v Stockholm. Cenzura glede na stockholmske posvete prepovedala vzbujati upanje na mir, ker v Franciji veliko pričakujejo od ameriških čet. Nameravanemu pozivu rekrutov se v Franciji tako zelo upirajo, da se vlada začasno ne upa vpoklicati rekrutov. Čet v Solun Anglija skoraj ne more pošiljati. Politični krogi zato sodijo, da Sarraill s sedanjem ofenzivno pripravlja umikanje solun-

ske armade. Sporazumu primanjkujejo rezerve, zato Sarraillove čete potrebuje na važnejših bojiščih kakor pri Solunu.

Nemiri za mir v južni Franciji.

Genf, 14. maja. Švicarski listi javljajo: V južni Franciji so izbruhnili veliki nemiri, ker primanjkuje živil in premoaga. Demonstranti so viharno zahtevali, naj se konča krvava vojska, ki uničuje Francijo in naj se sklene mir. Posebno v Toulouse je bila mirovna demonstracija velika. Demonstrante so razgnali vojaki, ki so streljali; več ljudi je bilo nevarno ranjenih, veliko je ubitih.

Borgbjerg.

»Münch. N. Nach.« pišejo o izjavah danskega socialista Borgbjerga: »Naj je Borgbjerg v Petrogradu govoril tako ali tako, eno moramo vendar povdariti: Niti zastopniki nemške socialne demokracije, s katerimi se je razgovarjal, niti Danec Borgbjerg sam ni avtoriziran in ni poklican, da predloži sovražnikom nemškega ljudstva nemške mirovne pogoje.«

Francozi nasprotujejo posebnemu miru.

Genf, 12. maja. »Temps« izjavja: »Če bo zmagala v Rusiji stranka izdajalstva in če bo skupno s stockholmskimi zarotniki izsilila poseben mir, bi bilo sicer človeštvo onečašчено, a svetovna vojska bi se le še ne končala.«

Spor v francoski socialni demokraciji.

Pariz, 14. maja. (K. u.) Pristaši socialistične večine so sklenili 27. t. m. predlagati narodnemu svetu, naj noben francoski socialist ne zastopa stranke v Stockholmu. Dalje izvaja predlog, da internacionala ni mogla vojske zabraniti, marveč se ji je umaknila. Socialnodemokratična stranka se bo udeležila bodočega sestanka internacionala, če bo pravilno sklicana in če se mu bo določil spored. Ugotoviti se mora odgovornost Nemčije in Avstrije, vladi se morati proglasiti za sovražnici internacionala, nemški in avstrijski socialni demokrati se morajo kot sokrivci vlad izključiti iz internacionala; krivi zastopniki naj se postavijo na zatožno klop.

Nemška vlada ni izstavlja potnih listov Haasejevimi pristašem.

Berlin, 21. maja. Haase je izjavil, da bo vprašal kanclerja, zakaj da niso izstavlili potnih listov njegovim pristašem. Stockholmski posvet se prične 15. maja; dvomljivo je, če bo mogel zborovati, ker ne izstavlja potnih listov.

Italijanski socialisti na stockholmskem posvetu.

Lugano, 12. maja. Italijanski socialni demokrati pošljejo sedem zastopnikov v Stockholm. Vlada jim je že izročila potne liste.

Posvet vojski prijaznih angleških socialistov.

Curih, 14. maja. »Corriere della sera« javlja: Junija bodo zborovali vojski prijazni angleški socialisti za protitež stockholmskega posveta. Tudi Rusi bodo zastopani na zboru.

Kongres Poljakov v Stockholmu.

Frankobrod, 14. maja. »Frankfurter Ztg.« poroča z Stockholma: Stockholm postaja vedno bolj mednarodno zbirališče. Ne glede na posvet socialistov zboruje zdaj tam kongres Poljakov, na katerem so zastopani Poljaki iz Nemčije, Avstrije in iz Rusije. Na kongresu je več članov varšavskega državnega sveta in znani voditelji petrogradskih Poljakov general Babianski. Pečajo se predvsem z gospodarskimi vprašanji in o financiranju bodoče poljske države eventualno s pomočjo nevtralecev. Trdi se, da iščejo tudi stika z udeleženci stockholmskega socialističnega posveta.

Španski državni svet in stockholmski posvet.

Kodanj, 14. maja. »Socialdemokraten« poroča iz Berna: Španska vlada se je na državnem svetu pečala z mednarodnim socialističnim posvetom v Stockholmu.

Angležem primanjkuje lesa. — Anglež omejuje delo v predilnicah.

Amsterdam, 14. maja. (Kor. ur.) Radi podmorske vojske v Angliji tako primanjkuje lesa, da v Newcastle mnogo rudnikov počiva.

Bern, 14. maja. (Kor. ur.) Zveza predilničarjev v jugozahodnem Lancashire je priporočila, naj z ozirom na slabe kupčije postavijo obrate v predilnicah tisti teden pred binkošti in binkoštni ponedeljek.

Trdi časi v Franciji.

Bern, 13. maja. (Kor. ur.) V »Journalu« piše senator Humbert: Pred tridimi časi se nahajamo. Položaj je tak, da moramo opustiti vse iluzije. Nečuvno je, ker noče generalni štab oprostiti 5000 do 6000 rudarjev, vsled česar se rudniki ne morejo izrabiti. Vprašati moramo, kdo da vlada.

Amerika ni vezana na skupen mir.

Newyork, 15. maja. (K. u.) »Associated Press« javlja iz Washingtona: Državni tajnik Lansing je zanikal govorice, da bi

bile Združene države sklenile s kako zavezno državo pogodbo, da ne sme skleniti poseben mir, s sledečimi besedami: »Ni nobenega pismenega ali ustmenega dogovora glede na mir!«

Mirovni pogoji Amerike.

Berlin, 14. maja. »Frankf. Ztg.« javlja iz Baslja: Newyorški »Times« objavljajo oficijelno noto, ki izjavlja, da ameriška vlada ne bo nikdar sklenila posebnega miru z Nemčijo, dokler se ne bodo izvedla načela, ki jih je bil Wilson proglasil v svoji poslanici.

Pozimi ne bo več vojske?

Basel, 14. maja. Iz Pariza se javlja: V armadnem odseku je francoski vojni minister zanikal, da nameravajo zavezniki novo vojsko pozimi.

Mir bo sklenjen do avgusta (?).

Amsterdam, 14. maja. Socialdemokratski list »Het Volk« javlja: V Amsterdamu so naznanili osoboj velikih bank in spedijskih tvrdk, naj grejo na počitnice pred avgustom, ker se mora računati z okolnostjo, da bo mir, ki bo nastal, delo nenavadno pomnožil.

Pred govorom nemškega kanclerja.

Dunaj, 14. maja. O obisku nemškega kanclerja na Dunaju piše »Wiener Allgem. Zeitung«: Kancler je prišel na Dunaj, da se dogovori o važnih izjavah, ki jih bo podal jutri v nemškem državnem zboru. Ob tej priliki se je pokazalo, da obe vladi samoboobi umevno enako presoja položaj. Kancler in grof Czernin sta se posvetovala tudi o drugih vprašanjih, o katerih se bosta še posvetovala.

Dunaj, 14. maja. Kancler se bo v svoji izjavi v nemškem državnem zboru pečal v velikih potezah z vojnimi smotri in se ne bo pečal s podrobnostmi.

Velika bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. maja. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

S topovi so od časa do časa močnejše streljali na obali in na ovinku Yperna in Wytschaete. Na bojišču pri Arrasu je podnevi ponehal močan ogenj s topovi, a zvečer so pričeli iznova besno streljati med Lens in Queant. Delni sunki Angležev so se izjalovili pri Oppy in Fampoux. Pri Bullecourt so se ljuto bojevali dalje. Razvaline vasi smo v žilavem boju držali, dasi jih je bil sovražnik večkrat napadel. Sovražnik obstreljuje St. Quentin; vsak dan so razrušbe večje.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na bojišču pri Aisne se položaj ni izpremenil. Precej močno so streljali s topovi v Champagne posebno med Prunay in Auberive.

× × ×

Sovražnik je izgubil včeraj 12 letal in 1 pritrjeni zrakoplov. Poročnik Wolff je sestrelil svoje 30., poročnik baron pl. Richt-hofen pa svojega 24. sovražnika.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. maja zvečer. Uradno:

Na zahodnih bojiščih so streljali topovi z menjajočo se silo. Delni sunki Francozov pri Craonelle, Corbeny in Berry-au-Bac niso uspeli.

Wolffovo poročilo.

Berlin, 14. maja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Na fronti pri Arrasu je bil 13. maja artiljerijski ogenj slabotnejši kot prejšnje dni in je šele proti večeru postal silnejši. Nemška premoč v zraku je omogočila artiljeriji, da je lahko s močnim učinkovanjem obstreljevala sovražne baterije na celi fronti. Poskuse Angležev, da bi kolodvor in vas Roeux pripravili za obrambo, je naš artiljerijski ogenj preprečil. Zbiranje čet zahodno od Gavrelle je nemški ogenj razkropil. Angleški napad ob 11. uri zvečer na cesti Fampoux-Fresnes se je zrušil v nemškem ognju. 13. angleški napad na Bullecourt se je izjalovil jutraj, 14. napad pa zvečer istega dne. Kljub silnemu sipajočemu ognju smo vas držali. St. Quentin je bil močno obstreljevan.

Na fronti ob Aisni in zapadni Champagni je bil artiljerijski ogenj razmeroma slaboten; živahnejši je bil le med Winterbergom in cesto Corbeny-Brimont. Nemci so izboljšali svoje postojanke severozahodno od Braye in pri Givencourt. Pravtako se je posrečilo izboljšanje nemških postojank na višini 108. Kljub najsilnejšemu artiljerijskemu učinkovanju in ogromnim množicam Francozi niso mogli vzeti te višine. Nemška posadka, ki si je s Francozi delila posest vrha, je sedaj potisnila nemško črto naprej. Drzne napadalne čete so se polastile dela tamošnjega kamnoloma in privedle ujetnike.

Berlin, 14. maja. (K. u.) Wolffov urad poroča: Na vzhodni fronti smo v povračilo za obstreljevanje Tulče obstreljevali kolodvor in vojaške naprave v Galacu in metali bombe v Ismajlo. Na kolodvoru je nastala eksplozija, v Galacu pa je na več mestih nastal požar. Sovražne baterije, ki so odgovarjale na naš ogenj, smo prisilili, da so utihle.

Angleško uradno poročilo.

12. majnika popoldne. V minuli noči in zgodaj jutraj smo napadli Hindenburgove črte pri Bullecourt, na obeh straneh ceste Arras-Cambrai in severno Scarpe; dosegli smo vse točke, ki smo jih bili nameravali in ujeli več sto mož. V uspešnem boju vzhodno L'Empre in na uspešni poizvedbi vzhodno Yperna smo ujeli več mož.

12. majnika zvečer. Z besnim bojem so se ustale angleške čete v Bullecourt, kjer se boj nadaljuje. S topovi smo preprečili sovražen napad na naše pridobljene postojanke.

13. majnika zvečer. Nadaljne podrobnosti o napadih na bojni črti v zadnji noči potrjujejo uspeh naših podjetij. Sinoči so opazovali, da so se znatni sovražni oddelki pripravljali na protinapad pri Bullecourt. Z uspehom smo namerili nanje naše topove. Napad se ni razvil. Ponoči so pozneje napadle naše čete; z besnimi boji, ki so trajali celo noč, so se danes ustalili v vasi Bullecourt, kjer se bijejo še dalje. Naše topništvo je izjalovilo popoldne sovražni napad na naše pridobljene postojanke. Ob cesti Arras-Cambrai smo osvojili nad 1000 jardov nemških strelskih jarkov. Severno Scarpe so vzele naše čete z naskokom v minoli noči pokopališče Roeux in končno tvornice severno od tam. Danes so prodirale dalje in zasedle nad 1 1/2 miljo sovražnih postojank. Ujeli smo nad 700 mož, med njimi 11 častnikov in osvojili veliko možnarjev in strojnih pušk. V zračnih bojih smo uničili včeraj 7 nemških letal, 5 jih pa prisilili, da so se morala izpustiti na tla. Štiri naša letala pogrešamo.

13. majnika. V minuli noči boji patrolj severozahodno St. Quentin in severno-zahodno Levizgoira (?). Sovražniku smo zadali izgube; naši oddelki so na gotovih točkah napredovali. V Bullecourtu se boj nadaljuje. Južno Scarpe so v minuli noči naše črte nekoliko napredovale; izboljšali so naše postojanke na griču Grönlund severno reke; nekaj sovražnikov smo ujeli. Ko je prišla noč, smo odbili sovražni napad vzhodno pokopališča Rouex. Približno 50 mož smo ujeli.

13. majnika zvečer. Sovražnik je zgodaj jutraj dvakrat napadel postojanke Hindenburgove črte vzhodno Bullecourta. Napadajoče čete smo obakrat odbili; pustili so veliko mrtvecev pred našimi jarki. V zadnjih desetih dneh so držali Avstralci svoje postojanke v tem odseku Hindenburgove črte segajoče; odbile so v tem času vsaj dvanajst odločnih sovražnih protinapadov. V naši roki se nahaja zdaj velik del vasi Bullecourt, ki leži v Hindenburgovi črti. Severno Scarpe so se ustale naše čete podnevi v zahodnih hišah Rouexa in so napredovale na zahodnih slemenih griča Grönlund, kjer so ujele nekaj mož. Včeraj smo v zračnih bojih sestrelili pet nemških letal, pet jih je padlo. Eno nemško letalo je sestrelil naš obrambni ogenj. Pogrešamo šest naših letal.

Francosko uradno poročilo.

12. majnika ob 3. popoldne. Sovražno topništvo je ponoči Chemin des-Dames manj obstreljevalo. Naši topovi so sipali uničevalen ogenj na nemške utrdbe; razstrelili so zalogo streliva severovzhodno Juvincourta. Praske patrolj pri Pantheonu, južno Porgny in v Champagni v gozdu zahodno gore Cornillet. Na levem bregu Moze so se celo noč živahno bojevali v gozdu Avocourt. Pehota se ni bojevala. Naši oddelki so vdrlili v nemške črte severno Bezonvaux in na več točkah v Alzaciji. V odseku Ammerzweiller smo nekaj mož ujeli. Na ostali bojni črti je bilo ponoči mirno.

12. majnika ob 11. popoldne. Dan so začeli nastopi naših topov posebno južno St. Quentin, na visoki planoti severno Aisne in v Champagni. Pri Verdunu so naše baterije uspešno obstreljevale nemške utrdbe v gozdu Avocourt. Pehota ni nastopala izvemši presenetljivega napada, ki ga je bil neki naš poizvedovalni oddelk junško izvedel pri Berry-au-Bac, kjer smo ujeli več mož.

Letalna služba. Naša letala so izborila 11. t. m. več bojov; naši letalci so sestrelili in popolnoma uničili 7 nemških letal; 7 so jih pa tako nevarno poškodovali, da so padla v nemških črtah.

Belgijsko poročilo. Na celi belgijski bojni črti, posebno v odseku Ramscapelle, so podnevi in ponoči streljali na obeh straneh s topovi.

Sovražne ofenzive.

Stockholm, 14. majnika. »Times« izražajo mnenje, da je brez nove pomoči na zapadni fronti odločilna bitka nemogoča. Javno mnenje in časopisje v Londonu pripisuje krivdo, da se je ofenziva ponesrežila, vojaški brezdelnosti Rusije. Pravijo,

da je bil Hindenburg v sled tajnega premirja na vzhodu v stanu vreči najmanj 1 milijon vojakov od vzhoda na zahod in tako preprečiti angleško-francosko ofenzivo.

Basel, 14. majnika. »Petit Journal« poroča: Iz prezimovališč v Marseille so minuli teden poslali zadnje francoske kolonialne čete na fronto. Delajo se priprave za novo ofenzivo na francoski črti.

Vojna izmučenost v francoski armadi.

Berlin, 14. maja. Wolffov urad poroča: Moštvo francoskega 18. lovskega bataljona, 4. divizije, je v svojem taboru pri Bauvancourtu, kjer je po prvih bojih v aprilu bilo na odpočitku, napravilo napise, n. pr.: »Mi ne gremo več naprej!«, »Proč z vojsko!«, 8. francoski lovski bataljon, 42. divizije je napravil napise: »Šli bomo v postojanke, napadali pa ne bomo!« — »Gremo v ogenj, vendar pa ne bomo streljali!« itd.

Sarraillova ofenziva.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. maja. Veliki glavni stan: Živahno so streljali dalje med Prešpanskim jezrom in Vardarjem. Na posameznih mestih smo odbili sovražnika, ki je bil napredoval proti našim črtam.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Vzrok Sarraillove ofenzive.

Budimpešta, 14. maja. »Pester Lloyd« piše o namenu nove Sarraillove ofenzive: Očividno je Sarraillo pridobil prostor za pomikanje proti zahodu, da bi tako omogočil umik glavnega dela armade v Valono in za ta namen je v prvi vrsti potrebno, da se potisne zahodno krilo štirizveze proti severu. Sedanja ofenziva je tedaj, kakor se zdi, prvi korak k opustitvi solunskega podjetja.

Srbsko uradno poročilo.

9. maja. Včeraj je bil ljut boj artiljerije posebno na srbski fronti: Naši oddelki so napredovali proti Tušinu in osvojili sovražne jarke pri Dobrempolju. Ujeli smo 1 častnika in 40 bolgarskih vojakov. Sovražnik je iznova obstreljeval mesto Bitolj z dušljivimi granatami. Med civilnim prebivalstvom je mnogo žrtev. Naši letalci so uspešno obstreljevali sovražna skladišča v Krujevu.

Francosko balkansko uradno poročilo.

12. majnika. Sovražnik je 12. t. mes. odgovoril na naše napade z besnimi protinapadi. Posrečilo se mu je, da se je ustalil v nekaterih jarkih na Shira di Logen, ki smo jih bili včeraj vzeli. A vzhodno od tam so osvojile grške čete, ki so nastopale skupno s Francozi, s sijajnim naskokom sovražno utrdbo pri Ljumnici in ujele do 30 mož. Srbi so pridobivali korakoma tla, ko so odbili več protinapadov, so vzeli višino 1824 in so napredovali na Dobrempolju. Topovski boj se je nadaljeval na celi vojni črti.

Grki v armadi sporazuma.

London, 14. maja. (Kor. ur.) Poslanik Venicelove vlade, Gennadines, je naznanil časnikarjem, da je že 50.000 grških vojakov na bojišču in da se bo njih število kmalu pomnožilo na 100.000 mož.

Na morju.

Francoski transportni parnik čet potopljen.

Neki naš podmorski čoln (poveljnik pomorski nadporočnik Laumburg), ki nastopa v Sredozemskem morju, je napadel pri kanalu La Galise 30. aprila francoski transportni parnik »Colbert« (5394 ton), ki je vozil čete in vojno blago iz Marseille v Solun; zadel ga je s torpedom in potopil v petih minutah.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Zopet 8 ladij potopljenih.

Berlin, 14. maja. Uradno: Na Atlantskem oceanu so potopili podmorski čolni pet parnikov, eno jadralnico in dva ribiška parnika v skupnem obsegu 22.000 ton.

Poleti ruskih letalcev. — Na Atlantskem oceanu zopet potopljenih 12 ladij.

Berlin, 14. maja. (K. u.) Wolff poroča: Zadnji čas so ruski letalci večkrat ovirali nastope naših prednjih vozil na severnem kurškem obrežju. Dne 13. t. m. zjutraj smo zato vrgli veliko bomb na rusko letalno postajo Lebara. — Na Atlantskem oceanu smo zopet potopili 4 parnike in 8 jadralnic s 27.000 tonami.

Japonci odpuščajo inozemske kapitane.

Kakor poroča »Kobe Šimbun«, je paporplovna družba Nippon Yasei Kaisha odpustila iz službe vse inozemske kapitane, in sicer na željo japonske vlade. Sodi, da je ta odredba v zvezi z oborožitvijo parnikov omenjene družbe.

Podmorski čolni strašijo angleške parlamentarce.

Bern, 15. maja. (K. u.) Dne 8. maja so se v obeh angleških zbornicah pečali z vprašanjem prehrane in s podmorskimi

čolni. V zbornici lordov je grajal lord Bukmaster, ker si izjave vlade nasprotujejo glede na okolnost, če bo dežela prebila, istotako, kakor si nasprotujejo njene odredbe glede na prehrano. Lord Beresford je rekel, da je vprašanje plovbe zelo resno. Podmorski čolni postajajo vedno nevarnejši radi daljših dni, milejšega vremena in ker grade vedno večje vrste. Najbolj nevarni bodo od srede julija do oktobra. Kontrolor prehrane lord Devenport je izjavil, da vlada računa s še večjim številom potopljenih ladij. Nepotrebne uvoze nameravajo zato popolnoma izločiti in uvažati je potrebno blago. Preskrba z mesom je ugodna. Uvoz mesa bodo mogoče začasno ustavili. Odpraviti namerajo brezmesne dni. Masti je več, kolikor jo je bilo lani. Lord Milner je izjavil za vojni kabinet, da proučuje vlada razne načine o določitvi množine hrane in da bo določila množino hrane, če bo to neobhodno potrebno.

Clemenceau o »strašni, katastrofalni nevarnosti podmorskih čolnov.

Bern, 15. maja. (K. u.) Clemenceau se v »Homme enchaîné« čudi, ker francosko mornariško ministrstvo objavlja še vedno taka tedenska statistična poročila o prometu ladij francoskih pristanišč, ki prikri-vajo »strašne« in naravnost »katastrofalne« uspehe podmorskih čolnov.

Kako je zvišala podmorska vojska plače norveškim pomorščakom.

Kristijanija, 12. maja. »Ljoefforts-Tidende« poroča: Radi podmorske vojske zaslužijo strojniki mesečno 1500, prej pa 250 kron; tovarnina iz Anglije na Norveško znaša za tono premoža 300, prej je pa znašala 5 kron.

Grška izgubila 70 ladij.

Lugano, 14. maja. »Secolo« poroča iz Aten: Podmorski čolni so potopili do zdaj nad 70 grških parnikov: 180.000 ton, torej 24 odstotkov vsega svojega ladjinega prostora in prvači med vsemi državami glede na izgubljene ladje.

Tajne pogodbe sporazuma.

Berlin, 14. maja. »Vossische Zeitung« javlja iz Kodanja: Finski socialistični list »Työmies« poroča: Ljening je 30. aprila v velikem hrupu govoril proti začasni vladi in proti onim tajnim pogodbam s sporazumom. Rekel je, da nameravajo med drugim razdeliti Kitajsko med Anglijo, Francijo in Rusijo.

Razna poročila.

Rumunsko uradno poročilo.

11. maja. Položaj na celi fronti je neizpremenjen. Na različnih točkah akcije patrulj in streljanje artiljerije. Mir na fronti.

Roosevelt vojskovodja.

Washington, 14. maja. (K. u.) Po vi-harni razpravi je sklenil reprezentančni zbor z 215 proti 178 glasovom, naj se Rooseveltu dovoli poveljevati diviziji v Franciji, česar senat ni dovolil.

Močni počestni boji v Stockholmu.

Stockholm, 14. maja. Proti večeru so oplenile ženske v južnem delu mesta neko trgovino krompirja. Na tisoče ljudi se je zbralo. Prijezdilo je več sto policistov, a ljudje niso šli narazen. Ko je policija nastopila s sabljami, se je unel boj. Na policijo so metali kamne in prazne steklenice. Veliko oseb je ranjenih, veliko so jih zaprli.

Vlom v curiški nemški konzulat.

Bern, 14. maja. »Bund« javlja: V soboto so poizkušali vlomiti v nemški konzulat. Pred kratkim se je bil posrečil vlom v avstrijski konzulat.

Dnevne novice.

+ Cesar je bil v nedeljo zjutraj ob 8. uri pri tih sv. maši v Badnu. Ko je nato na poti k cesarski hiši jezdil čez glavni trg, mu je neka štiriletna deklica izročila znak Citinega dneva. Cesar je deklici podaril krasno broško.

Odlikovanja za vojna posojila. Vojni križec za civilne zasluge 2. razreda je dobil g. Debevc, ravnatelj podružnice »Prometne banke« v Ljubljani. — Priznalne dekrete za odlično patriotsko sodelovanje pri podpisovanju vojnih posojil je izdal finančni minister sledečim osebam: Davčnemu nadupravitelju v Kostanjevici Rudolfu Ahčin, nadučitelju v št. Vjdu Ivanu Bajec, poštarici v Ponikvi Amaliji Bakšič, županu v Pliberku Francu Banko, trgovcu v Studencih Josipu Bilič, ravnatelju »Ilirske banke« Milanu Bogady, učitelju in šol. vodji v Šmarjeti Ivanu Čeh, nadučitelju v št. Jerneju Josipu Čeh, nadučitelju v Dobrovi Simonu Gajsek, poštarici v Braslovčah Mariji Goričar, nadučitelju v Ormožu Viljemu Hribar in župniku v Železni Kapli Matiji Germu.

— Smrtna kosa. V Krškem je umrl 12. t. m. po daljšem bolehanju Viljem Lederl, c. kr. davčni oficijal, v starosti 41 let. Zapuščala mu je žena in dva otroka.

pušča žalujočo soprogo, s katero je bil komaj dva leti poročen. Svetila mu večna luč! — Umrl je g. Benjamin Kunej, revizor Zadržne zveze v Celju, posestnik v Rajhenburgu. — V Rovtahn nad Logatcem je umrla dne 9. t. m. gđ. učiteljica Pavla Brezovšek. Bila je vzorna v svojem poklicu. Sveti ji večna luč! — Umrl je v Splitu tamošnji mestni župan Vinko Katalinič, star 58 let. — Umrl je v Splitu kanonik Juraj Gojsalič, star 82 let.

Odlikovanje bosensko-hercegovskega deželnega poglavarja. Cesarsko otomansko zlato in srebrno intiaz vojno svetinjo in cesarski otomanski železni polumesec je dobil bosensko-hercegovski deželni poglavar general pehote Štefan baron pl. Sarkotić.

Apostolski vojni vikar Emerik Bjelik, škof od Tasosa je odlikovan z velikim križem vojvodskega saško-ernestinskega hišnega reda.

— Pri nekem vojaškem beguncu, ki se je lani meseca avgusta in septembra po celem Kranjskem potepal, so našli precejšnjo vsoto denarja. Aretovan je bil na Gorenjskem. On pravi, da je par stotakov ukradel pri neki samotni hiši v bližini kraja št. Vid in izdatno vsoto iz nabiralnika neke kapelice v bližini večjega kraja. — Kdor bi mogel lastninsko pravico do tega denarja izkazati, naj se pismeno javi na deželno sodnijo v Ljubljani.

— Poziv na rvojce neznanega umrlega vojaka. Dne 18. junija 1915 je v c. in kr. rezervni bolnišnici št. 10 na Dunaju umrl za ranami, ki jih je dobil v vojni vojaki menda 27. pešpolka z imenom Peter Schedl, star 36 let, v civilnem poklicu delavec. Kakor je razvidno iz spisov o njegovi smrti, stanuje žena umrlega, Marija Schedl, v Terbiju, pošta Orenovac na Kranjskem. Ker so pa ti podatki očividno napačni, se pozivlje vsakdo, kateremu bi bilo o svojih zamrlega kaj znanega, naj to javi c. kr. okrajnemu glavarstvu svojega bivališča, v Ljubljani pa c. kr. policijskemu ravnatelstvu.

— Zgodnji roji. Dne 14. maja t. l. sta zletela iz čebelnjaka župana Jakoba Dimnik dva prva roja, prava velikana. V ljubljanski okolici se je sv. Ambrož najprvo spomnil župana g. Dimnika.

Po svetu.

Velikanska eksplozija. Eksplozija v Osaki na Ruskem je zahtevala 500 človeških žrtev; škode je nad 10 milijonov.

Mestni kruh na Dunaju. Dunajska občina namerava ustanoviti mestno tovarno za kruh.

— Stari uradniki v pokoji! Državna zveza ogrskih državnih uradnikov zahteva, naj se vse uradnike, ki so upravičeni do polne pokojnine pošlje v pokoj, da se napravi prostor mlajšim uradnikom.

Zvišanje cen tiskovinam. Glavna zveza nemških tiskarniških zvez je sklenila s 1. junijem zvišati cene tiskovinam in sicer časopisom, stalno izhajajočim delom za 33 1/2 %, novim delom za 40 % in vsem ostalim delom za 50 %.

Odmevi afere Kranz. Proti ritmostru Lustigu vodijo preiskavo radi zlorabe uradne oblasti in radi krivega pričevanja. Prvo je zagrešil, ker je kot gospodarski pobočnik vojnega ministra prevzemal upravna mesta in sprejel v dar od dr. Kranza dozo za cigarete. Kot krivo pričevanje se je izkazalo, ker je pričal, da s Kranzem ni imel nobene direktne zveze.

— Navijalci cen — k vojakom. Iz Budimpešte poročajo: 600 kaznovanih navijalcev cen v glavnem mestu bo prihodnji teden vsled odredbe vojaških oblasti poklicanih pod orožje.

Ljubljanske novice.

Ij Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila. Včeraj popoldne je imelo »Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila« občni zbor, ki je bil potreben za ozirom na razpoložitev VI. vojnega posojila. Ker je bil predsednik g. Jan. B. Pollak osebno zadržan, je predsedoval občenemu zboru podpredsednik g. dr. Ažman ter je društvo sklenilo izpremeniti pravila na ta način, da bodo odgovarjala tudi potrebam podpisovanja VI. vojnega posojila. Poleg podružnice Jad. banke in Ilirske banke je sklenil občni zbor pritegniti tudi Kreditno banko v Ljubljani, kjer bo društvo vplačevalo svoje tozadevne prispevke. O V. in VI. vojnem posojilu se bodo vodile ločeno knjige ter konstatira podpredsednik, da člani društva za V. vojno posojilo zadovoljivo in redno vplačujejo, ter izrekel željo, da bi bil uspeh društva pri VI. vojnem posojilu še lepši, kakor pri predidčem posojilu. Odbor, ki se je izvolil in se je konstituiral, je sestavljen takole: gg. Jan B. Pollak, predsednik; dr. Ažman, podpredsednik; dr. Kobal, tajnik; dr. Sušnik, c. kr. stotnik Kump in ravnatelj Paprotnik, odborniki ter dr. Ivo Tavčar in ces. svetnik Mathian, namestnika.

Ij Vojaška vest. Polkovnik zdravnik gorskega strelskega polka št. 2 dr. Ivan Robida je postavljen v razmerje »izven službe« z bivališčem v Ljubljani.

Ij Slavni češki umetnik, virtuoz Jaroslav Kocian priredi v sredo, dne 23. maja v hotelu »Union« v Ljubljani svoj koncert.

Ij Invalidna šola v Ljubljani. Pristojno armadno poveljstvo je sklenilo, da da na razpolago več barak za obrten pouk invalidov, da se na ta način čim prej omogoči začetek obrtnega pouka. Barake že grade, in sicer neposredno pred pročeljem obrtne šole. Prakt. pouk bo obsegal: obdelovanje kovin (ključavničarstvo), nadalje elektrotehniko, mizarstvo, strugarstvo, čevljarstvo, sedlarstvo in jermenarstvo. Invalidna šola bo tvorila del ljubljanske obrtne šole.

Ij Nakazovanje moke pekom. Radi praznika v četrtek se bo nakazovala moka pekom v sredo 16. maja ob 8. uri zjutraj.

Umrli so v Ljubljani: Karel Kastelic, krojaški pomočnik, 29 let. — Franciška Pečnik, hišnica, 55 let. — Juri Umek, sin železničarja, 16 mesecev. — Petar Martinič, pešec. — Josip Steiner, črnovojniški pešec. — Janko Babnik, sin posestnika in pošnega sluga, 8 mesecev. — Marijeta Škerjanc, vdova železniškega uslužbenca, 81 let. — Marija Štor, žena železniškega sprevodnika, 49 let. — Terezija Keber, bivša služkinja, 52 let.

Ij Oddaja cenejšega mesa na rdeče izkaznice. Jutri, v sredo, dne 16. maja 1917 popoldne bo mesina aprovizacija oddajala za stare udeležnike vojne prehrane, ki imajo rdeče izkaznice, goveje meso po znižanih cenah, in sicer 1 kg po 2 kroni. Rodbine do 3 oseb do pol kilograma, rodbine s 4 in 5 osebami tričetrtine kilograma, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kilogram, rodbine z 8 in 9 osebami 1 in četrt kilograma in rodbine z več osebami 1 in pol kilograma. Da se prepreči naval in omogoči oddaja brez nepotrebne čakanja, se določa naslednji red: Na vrsto pridejo od 2. do 3. stranke, ki imajo rdečo legitimacijo s številom 1 do 250, od 3. do 4. števil 251 do 500, od 4. do 5. števil 501 do 750, od 5. do 6. št. od 751 do 1000, od 6. naprej števil od 1001 naprej. Stranke, ki bi se ne ravnale po tem redu in ki bi se nastavljale ob času, ko niso klicane, ne dobe mesa. Razen rdečih izkaznic ima vsakdo prinesiti s seboj tudi nakaznice za meso, katere so razdeljevale pretekli teden krušne komisije.

Ij Oddaja cenejšega mesa za uradniške skupine. V četrtek, dne 17. maja 1917 bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa za uradniške skupine goveje meso po znižanih cenah, in sicer za skupino I in II 1 kilogram po 2 kroni, za skupino III 1 kilogram po 3 kroni, za skupino IV 1 kg po 4 kroni. Rodbine z 2 osebami do pol kilograma, rodbine s 3, 4 in 5 osebami 1 kilogram, rodbine s 6, 7 in 8 osebami dobe 1 in pol kilograma, rodbine z 9 in več osebami 2 kilograma. Da se omogoči oddaja brez nepotrebne čakanja, se določa naslednji red: Na vrsto pridejo od 7. do 8. zjutraj vse stranke, ki imajo izkaznico skupine I in II, od 8. do pol 9. pride na vrsto cela skupina III, od pol 9. do 9. cela skupina IV.

Velik uspeh vojnega posojila

je jamstvo
za časten mir!

Primorske novice.

— Smrtna kosa. Umrl je 12. t. m. g. Anton Stres, bivši učitelj v Breginju, sedaj v pokoji in kot begunec na Bledu. To je sedaj drugi smrtni slučaj, ki je zadel to družino v begunstvu. Naše iskreno sožalje! — Na Bledu je umrla posestnikova žena Marija Skočir iz Zatočina na Goriskem, mati dveh malih otrok, stara šele 26 let. Mož umrle je nekaj pred smrtjo prišel z rumunskega bojišča na dopust. Starši pokojnice so v laškem ujetništvu.

— Okrožnica vsem županstvom Goriske se pravi: Paragraf 32 zakona o vojnih dajatvah še določa, da se morajo odškodnine za vojne dajatve, kakor tudi povračila za škode, ki so s temi dajatvami spojene, takoj ugotoviti, dočim določa dalje § 33, da vsi oni, ki niso takoj dobili

svoje odškodnine, se zamorejo obrniti do županstva. Sicer je pa dosti slučajev, v kojih ni bila izplačana nikaka odškodnina, oziroma ni bila pismeno potrjena zadevna dajatev. Bati se je vsled tega, da se sčasoma poizgube popolnoma ti dokazi, dočim so sedaj še lahka in preprosta vsaka zasledovanja. Županstva so vsled tega dolžna, da pozovejo prizadete občane, naj navedejo svoje zahtevke v svrhu, da jih zamorejo predložiti politični oblasti okraja, v katerem se je izvršila vojna dajatev. Interesirane je opozoriti, da se morajo navesti v prijavah vse okoliščine, ki zamorejo olajšati uradne poizvedbe in dokazovalno postopanje. Opaziti je, da je bil zakon z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 236 premenjen v toliko, v kolikor mu je bila dodana cesarska naredba z dne 31. julija 1916, dr. zak. št. 249, s katero se določa, da je dopustna v spornih slučajih na podlagi § 33 zakona za vojne dajatve, mirna poravnava. Konečno se še omenja, da je treba ločiti škode povzročene po vojnih dajatah od vojnih škod sploh, in sicer iz razloga, ker prve so škode, ki so nastale iz dajatev zahtevanih po c. kr. političnih oblastih, druge so pa povzročene od vojnih operacij; glede le teh škod niso bila še izdana nikaka zakonita določila o odškodninah, odnosno povračilih. — Od goriskega deželne odbora na Dunaju.

Odlikovanja.

Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil freštati zdravnik dr. Maks Mahorič. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil arsenalni mojster Anton Kompare. Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil mornar Ivan Gostiša. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil epol. prost. tit. četovodja 45. c. kr. polj. top. p. Klemenčič Ignacij. V drugi je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste narednik 2. gorskega strel. pp. Zornik Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščaka Mežan Leon in Jurca Franc, strelci Puhar Leopold, Skube Josip, Udovč Kocjan in Prosenik Ivan, vsi pri 2. gorskem strel. pp. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: deseterik Betal Josip, poddes. Noč Matija, Lotrič Matija in Primc Josip, strelci Uršič Alojzij, Kuralt Matija, Mramor Matija, Novak Josip in Lukežič Ivan, vsi pri 2. gorskem strel. pp.; tit. četovodja Vračko Mihael, pešci Čuček Ivan, Hanžel Fr. in Zidar Andrej, vsi pri 26. črnovoj. pp.; saper 7/3 sap. stot. Gošnjak Alojzij; tit. deseterik koroškega prost. strel. p. Topolšek Viljem. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik črnovoj. želez. varstvenega bat. Evžen Zupanič. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil stabni narednik 2. gorskega strel. pp. Teršelič Ivan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: tit. četovodja 429 črnovoj. etap. bat. Pečar Alojzij; narednik 27. črnovoj. okraj. pov. Gerušnik Karel; deseterik Mravlag Matija in strelca Wachernig Rajmund in Svetlin Iv., vsi pri 1. gorskem strel. pp. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil pešec 27. črnovoj. pp. Steržina Alojzij. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Anton Leban, nad. stražmojster 12. dež. orož. pov. Jakob Mrak, Anton Cucek in Josip Lipovec, nad. stražmojster 12. dež. orož. pov. Josip Žnidaršič, stražmojstri 9. dež. orož. pov. Martin Gabrič, Ivan Gabrovšek, Štefan Ostrič in Karel Krivec, stražmojstra 12. dež. orož. pov. Juri Valant in Valentin Legat, stražmojstri 12. dež. orož. pov. Ivan Lazar, Peter Morovec, Josip Judež, Ivan Horvat, eter Pachemer, Silvester Smrekar, Ivan Sedej, Josip Mešič, Anton Kobal, Josip Gunšek, Anton Baloh, Josip Otruba, Jakob Žerjav, Ivan Teršar, Matija Vodopivec, Josip Steklaga, Ivan Schwarz, Ivan Spitzer, Franc Svetič, Ivan Ekar in Martin Kern, nad. stražmojstri 12. orož. pov. Franc Molk, Mihael Kreč, Ivan Šifrer, Al. Toni in Franc Hladnik. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil stražmojster 12. dež. orož. pov. Luka Jenko in Velikonje Anton in nad. stražmojster 6. dež.

orož. pov. Videnšek Franc. — Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila nad. straž. mojster 12. dež. orož. pov. Jakob Schwab in nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Mikša Ivan. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila stražmojstra 12. dež. orož. pov. Remic Ivan in Novšak Ivan. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil major Herman Krušič, pri brz. cenzurni komisiji v Gradcu. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: tit. poddes. 17. pp. Juvan Ivan; tit. četovodja 27. pp. Zemlič Anton; poddes. Plešnik Karel in saper Hudeček Franc, oba pri 2. sap. bat. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja 40. pp. Osredkar Valentin, deseterik 7. pp. Oslonik Šimen in pešec 97. pp. Vogrič Karel. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja 3. tren. div. Primar Franc. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: pešec 87. pp. Drogenig Ferdinand, pešec 47. pp. Grahornik Ivan in pešec 97. pp. Selles Rihard. — Vojno ministrstvo je potom dekreta pohvalilo nadporočnika 97. pp. Marijana Jazbec in nadporočnika dr. Kandare Albina, pri nadomestnem bat.

Pavel Novak: Nemščina brez učitelja. I. del. Nemška slovnica za samouke. Ravno kar je izšla že četrta predelana izdaja te priročne knjižice (124 strani); to dejstvo pač najbolj kaže, kako zelo se je priljubila ta knjižica med našim narodom. Knjižica obsega v lahko umljivem slogu najvažnejša slovnicična pravila, predejana je berilo. Ker se s to knjižico celo samouk nauči nemščine s kolikor mogoče majhnim trudom in v kolikor mogoče kratkem času, zato se ta knjižica priporoča tudi učenec ljudskih in nižjih razredov srednjih šol. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in velja broširana 1 K 50 vin., po pošti 20 vin. več.

Prehlajenja ne morejo škoditi vratu, če uporabljamo Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa-fluid« za grgranje in vribavanje. 12 steklenic franko stane le 7 K 32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, trg Elsa št. 134 (Hrvaško). Priporočajo ga mnogi zdravniki. 100.000 zahvalnic. Naj bi bil vedno pri hiši. (vt)

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega srčnoljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, strica, svaka, itd., gospoda

Hinko Rebolja

nadrevidenta c. kr. drž. železnice in postajenačelnika

izrekamo tem potom našo najiskrenjejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo gg. pevcem za ganljivo žalostinko, darovateljem prekrasne cvetja, ter vsem, ki so spremili draga rajnika k večnemu počitku.

Globoko žalujoča vdova in otroci.

Hiša z gostilno!

Ugodna prilika! Blizu kolodvora v Ljubljani se proda takoj prav po nizki ceni hiša s celo gostilniško opremo in opremljenimi spalnimi sobami za tujce. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1199.

Pristavnik

ki je zlasti več živinoreje in kmetijskih del, se sprejme s 1. junijem. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod »Upravnik 1188«.

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma

J. Kušlan, Kranj.

Stanovanje

obstoječe iz 1, 2 ali 3 sob s pritliklo se išče za takoj ali za poznejši termin. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro »2 osebi« 1182.

Jožef Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Išče se v gospodinjstvu, kuhanju i. t. d. dobro izveščana mlajša gospodična iz boljše hiše v svrhu poročitve za v državni službi stoječega samskega veleposestnika. Ponudbe s sliko in z natančnejšimi podatki sprejema uprava lista pod št. »1142 Vesna«.

Naprodaj imam prav dobro naravno štajersko

BELO VINO

in izborno naravno

SLIVOVKO

Pošiljam od 300 litrov naprej. Naslov za naročila: Janez Samec, posestnik, Cirkart, p. Spielfeld, Štajersko. 1190

NICHTS ÜBER DER GERÖBERN BERNSTEIN SALBE

Srbečica, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane, čeravi hitro in sigurno iantarsko mazilo.

Ne smejo le na dnu. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spada 100 g iantarske mase 4 K. — Izdeluje Gerö Sándor, lečarnar, Nagy Körös št. 31.

HIŠA enonadstropna

s trgovskimi prostori, trgovsko opremo, obširnimi sadovniki in vrtom za zelenjavo, v večjem kraju na Dolenjskem ob železnici, sedež okrajne sodnije, se po ceni in pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila daje odvetniška pisarna Dr. Franc Poček, Ljubljana Sv. Petra ces a 11. 1048

Morski Caraghee-mah

za pripravo nadomestka jedilnega olja, je izborno uporaben za vsakovrstne solate, če tudi nima oljne maščobe.

Cena za zavitek K 1.30, po pošti poslan 20 vin. več. Kdor želi rekomandirano pošiljatev, naj doda še 25 vin. Poštna naročila sprejema

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdka

J. Pogačnik,

2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Kneza Auersperga termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Železniška postaja Straža—Toplice.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Bogači radioakt. vrelci 37° naravne toplote. Odlično učinkujejo pri revmi, trganju, nevralgijah (ischias), ekzematih itd. Kabine, separatne kabine, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža.

Lepa lega. Gozdov bogata okolica.

Sobe za tujce. Restavracija.

Prospekte in pojasnila daje brezplačno

1085 kopališko ravateljstvo.

500K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi.

Ria-Balsam.

Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Stotine zahvalnic in priznanj. Komeny, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

CEMENT

prodaja na drobno in debelo

Zadruga, Račje (Kranichsfeld) Stajer.

Takojšnjim naročitvam se bo še lahko ustreglo.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

La britev iz srebrno-jekla K 3.50, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Perfekt« s 6 rezili K 16, 20; dvo ez. rezila tucat K 5, 6. La lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna tvrdka, Brux št. 1755, češko. 112

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo 92 K. - II. davka proste 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.